

Reflexions

TRIBUNA

Per qui sonen les alarmes?

L'abandó de funcions dels controladors es pot qüestionar des de molts angles

JAUME
ASENS
GERARDO
PISARELLO

JURISTES I MEMBRES DE
L'OBSERVATORI DE DRETS
ECONÒMICS, SOCIALS I
CULTURALS DE BARCELONA

Han passat més de vint dies des que el govern va decidir militaritzar els aeroports i decretar l'estat d'alarma. L'agreuament de la crisi en altres àmbits i la poca simpatia social suscitada pels controladors ha contribuït a llevar ferro a la mesura. La pròrroga d'aquesta situació d'excepció està prevista, como mínim, fins al 15 de gener.

L'abandó de funcions dels controladors pot qüestionar-se des de molts angles. Habituat a defensar els seus interessos de manera aïllada, no van tenir en compte els d'altres treballadors aeroportuaris ni els dels usuaris que volaven aquells dies. Però la seva decisió, per maldestra que sembli, tampoc va ser irracional. Des de començaments d'any, el govern havia aprovat diferents mesures que n'empijoraven les condicions laborals i plantejaven la privatització d'Aena. Ratificades just abans del pont, van ser tot menys una invitació al diàleg, i van precipitar les reaccions més extremes.

S'ha dit que l'objectiu era liquidar una situació de privilegi. No obstant això, hi ha castes amb ingressos més alts que els dels controladors, contra

les quals no s'actua o que s'afavoreix obertament. Basta pensar en els comitès d'administració de certes empreses i entitats financeres. Els seus escandalosos ingressos s'han mantingut o han crescut sense rubor malgrat la responsabilitat que tenen en la crisi actual. En realitat, tot indica que la fi perseguida era bastant menys noble: dur l'ajust també a l'àmbit del trànsit aeri, privatitzant-ne part de la gestió i obtenint, a cop de disciplina castrense si feia falta, una plantilla de treballadors més dòcils.

Que l'actuació dels controladors va causar una pertorbació considerable a qui volava aquells dies és quelcom innegable. Però resulta discutible que la privació temporal del dret a volar, en la majoria dels casos per motius turístics, pugui assimilar-se a una «calamitat pública». I menys justificar la intervenció militar o la suspensió d'altres drets constitucionals. D'aquesta forma, nombroses protestes socials legítimes, siguin vagues o no, podrien ser considerades delictes de sedició o sotretes a la jurisdicció civil. Aquesta temptació d'un ús expansiu, no clarament determinat, de les mesures d'excepció, s'advertix clarament en la pròrroga de l'estat d'alarma. Allí, el govern apel·la al

Hi ha castes amb ingressos més alts contra les quals no s'actua o que s'afavoreix obertament

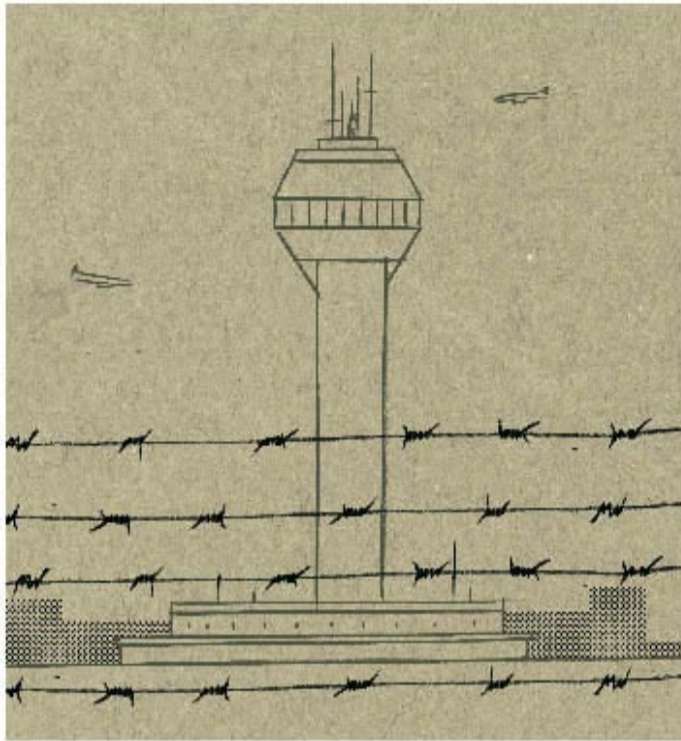
És discutible que la privació temporal de volar pugui assimilar-se a una «calamitat pública»

«temor» de la «societat [...] que fets similars puguin reproduir-se immediatament». Es tracta d'una perillosa operació retòrica que convoca tots els fantasmes de l'excepció normalitzada i de l'«enemic públic» contra el qual tot està permès. De fet, no és casual, en un context com l'actual, que s'hagi donat pàbul a qui pretén una restricció més àmplia del dret de vaga en els serveis públics. Si la privació temporal del dret a volar, majoritàriament per raons turístiques, és considerada una afectació gravíssima a «un servei públic essencial», ¿què no es diria d'una protesta que, com a França o a Grècia, bloquegi refineries de gas o petroli, talli carreteres o in-

terrompi el trànsit terrestre o marítim? Si Nicolas Sarkozy va recórrer a l'exèrcit per obligar els vaguistes a reprendre l'activitat, ¿què no podria ocórrer en una Espanya governada pel PP o l'ala dura del PSOE?

Si es mira a través de la lent de la crisi, la demonització del controlador privilegiat s'assembla massa a la del funcionari privilegiat i, en general, a la d'altres suposats receptors de prebendes públiques, com ara els des ocupats o els pensionistes. Aquesta estratègia discursiva, utilitzada per justificar retallades socials en els àmbits més dispars, no és ingènua. Permet atiar l'enfrontament entre diferents categories de treballadors i de col·lectius vulnerables, desviant l'atenció sobre els autèntics focus de privilegi de les nostres societats. I és que, ben vista, aquesta alarma no sona solament pels controladors. Sona, parafrasejant John Donne, per tots els que, si se seguís aquest camí, podrien veure's convertits en nous privilegiats als quals només es pugui aplicar la temible lògica de l'excepcionalitat i la repressió.

PER OPINAR SOBRE L'ARTICLE
blogs.publico.es

GABI BELTRÁN

Fora de joc

ANDREU
MAYAYO

La constitució de Verbàlia regna a Camelot

Enguany el rei Artús ha estat pedagògic amb el regal que ha deixat a sobre de la taula rodona per als seus consellers i conselleres. Es tracta del joc de Verbàlia, el país imaginari dels verbívors, que s'alimenten de verbs, fruit de la simbiosi creativa de dos genis de la paraula i el joc, Màrius Serra i Oriol Comas i Coma, respectivament. A més a més, cal subratllar-ho en temps de vaques magres, la Constitució de Verbàlia aplega 51 jocs, en una sardana interminable de jocs que es fan i desfan.

La Bíblia ens recorda que en el principi fou el verb i Alcía, a Terra de Meravelles, que les paraules tenen amo. La política és pedagogia, que deia el socialista Rafael Campalans, i viu en el discurs. Ara, en diuen relat. El Tripartit, segons la hipòtesi dels ex-

Mas magnífica la retallada dels alts càrrecs parlant de percentatges

perts, ha perdut les eleccions per manca de relat o bé per un relat desdibuixat només visible a través de les ulleres de tres dimensions. Jordi Pujol en va tenir prou amb TV3 per difondre el seu discurs nacional, ben travat, d'altra banda, i Artur Mas compta amb la complicitat de grups mediàtics poderosos per vendre la dieta de l'Administració pública.

Mentre el ministre Miguel Sebastián camufla l'augment del rebut de la llum parlant amb nombres absoluts (el preu d'un cafè) i no de percentatges (un 10%), el president de la Generalitat presenta la reducció dels alts càrrecs del Govern a l'inrevés, és a dir, s'omple la boca dels percentatges (un 23% menys) i diu amb la boca petita que representa tres milions d'euros d'estalvi. Recordem que el pressupost de la Generalitat és de 40.000 milions d'euros i que el conseller Mas-Colell vol retallar 4.500 milions en el pressupost d'enguany.

PARTICIPA A:
blogs.publico.es/andreu-mayayo

Altrament

IMMA
TUBELLA

Fracassar millor

He llegit que el 99% de les persones estan convençudes que mai no seran capaces d'aconseguir grans coses, o sigui que el 99% de persones aspiren a la mediocritat. L'educació que hem tingut en aquesta part de món tampoc no ens ha ajudat gaire a veure-ho de manera diferent. En aquesta qüestió som molt semblants als japonesos, que, en tot cas, porten aquest assumpte fins a límits molt dramàtics. L'índex de suïcidi infantil és molt alt, dramàticament alt, perquè no es tolera la diferència i l'infant que sobresurt per algun motiu rep tota mena de mofes de mestres i companys. Val més passar desapercebut,

ser un més de la massa. «No et signifiquis», em deien els pares, traumatitzats per la guerra que havien viscut de petits. «No et signifiquis», ens deien la majoria dels mestres, segurament aquells de qui no recordem ni el nom, però tampoc no t'equivoquis, perquè l'error és una vergonya.

I, malgrat tot, som un poble d'emprenedors, potser perquè res no ens ha estat fàcil, ningú no ens ha regalat res i tot el que som ens ho hem anat construint a còpia de l'esforç d'una generació rere l'altra. Ens caldria, però, revisar el nostre sistema de valors i de passada el nostre sistema educatiu per perdre la por d'equivocar-nos: adquirir un sistema de valors que faci de

l'error un mètode d'aprenentatge i no una barrera paralitzadora i inhibidora de tota activitat creativa. Com deia Samuel Beckett, «ho has intentat. Has fracassat. No hi fa res. Torna-ho a intentar. Fracassa una altra vegada. Fracassa millor». Ell sabia que l'enemic de l'emprenedor no és el fracàs sinó l'avorriment i que és molt millor per a una persona equivocar-se sent lliure que no pas encertat-la encadenada, sotmesa, perquè la llibertat comporta responsabilitat i potser per això fa tanta por a la majoria.

PARTICIPA A:
blogs.publico.es/imma-tubella